

KUWAIT

FOLKMÄNGD: 2,7 milj. / HUVUDSTAD: Kuwait

GRUNDLÄGGANDE ILO-KONVENTIONER SOM RATIFICERATS: 29 – 87 – 105 – 111 – 138 - 182

■ Ingenting förändrades i Kuwait, där det 13 år gamla utkastet till arbetsmarknadslag fortfarande inte trätt i kraft, trots regeringens löften om framsteg och dess åtagande att ratificera ILO-konvention 98. Systemet med en enda facklig organisation gäller fortfarande och restriktionerna för fackliga fri- och rättigheter är mycket stränga. Migrantarbetarnas situation fortsätter att väcka allvarlig oro.

LAGSTIFTNINGEN

Framsteg med arbetsmarknadslagstiftningen?

Regeringen har sedan år 1996 lovat införa en ny arbetsmarknadslagstiftning i linje med internationella normer, men har fortfarande inte infriat löftet. År 2003 bildade regeringen en trepartskommitté med uppgift att se över utkastet och vidta åtgärder för promulgering, och den har bett om teknisk rådgivning från ILO för att försäkra sig om att den nya lagen överensstämmer med internationella normer.

En enda facklig federation

Lagen föreskriver ett system med en enda organisation och det är Kuwait Trade Union Federation (KTUF). Begränsningen finns kvar i utkastet till ny lagstiftning. För närvarande får det bara finnas en fackförening per företag, inrättning eller verksamhetsområde, men det kommer att ändras om den nya lagen antas. KTUF organiserar bara offentliganställda, inklusive anställda på några ministerier, men trycker på regeringen för att också få organisera den privata sektorn. KTUF har anslutit sig till IFS.

Hinder för organisering

För närvarande krävs minst 100 löntagare för att bilda en fackförening. Av grundarna måste minst 15 vara kuwaitiska medborgare. Det hindrar i själva verket bildandet av fackföreningar i privat sektor eftersom majoriteten av dem som arbetar där är invandrare. För att en fackförening ska bli officiellt erkänd måste Inrikesministeriet lämna ett intyg på att det godkänner listan över grundare. Alla dessa föreskrifter har tagits bort i utkastet till ny lagstiftning.

Regeringstillsyn

Statliga myndigheter har vida befogenheter att utöva tillsyn över de fackliga organisationernas ekonomi och handlingar och detta skulle finnas kvar i den nya lagstiftningen. Vidare subventionerar regeringen upp till 90 procent av de flesta fackföreningars budgetar. Om en fackförening blir upplöst övergår tillgångarna till Ministeriet för arbetsmarknads- och sociala frågor, även om den bestämmelsen också skulle försvinna om den nya lagen införs. Fackföreningar får inte ägna sig åt politisk verksamhet och domstolarna kan upplösa dem om de bryter mot arbetsmarknadslagstiftningen eller hotar den allmänna ordningen och moralen. Restriktionerna i fråga om politisk verksamhet finns kvar i det nya förslaget.

Uteslutna ur arbetsmarknadslagstiftningen

Hushållsarbetare och sjömän är undantagna från tillämpningen av lagstiftning en och får därför varken bilda eller gå med i fackföreningar. Detta ändras inte i det nya förslaget.

Utländska löntagare, som utgör nästan 80 procent av arbetskraften, måste ha varit bosatta i Kuwait i minst fem år och skaffa ett intyg om god moral och gott uppförande innan de får gå med i fackföreningar som medlemmar utan rösträtt. De får inte kandidera till förtroendeposter. Begränsningarna för utländska arbetare i fackliga organisationer har tagits bort i det nya förslaget.

Migrantarbetare i Kuwait är bundna av sponsorsystemet, en föreskrift som begränsar deras rörelsefrihet och utlämnar dem åt sin arbetsgivare. Under år 2005 sade regeringen dock att den tänkte ändra lagen och ge garantier för migrantarbetare så att arbetsgivarna inte längre ska kunna utnyttja deras sårbara situation.

Restriktioner för strejker

Strejker får bara genomföras i privat sektor, där sex procent av arbetskraften finns. Obligatorisk skiljedom föreskrivs om parterna inte kan lösa en konflikt. I det nya förslaget finns de föreskriften kvar trots att obligatorisk skiljedom enligt internationella normer endast bör förekomma för oundgänglig verksamhet. Det finns inget skydd för löntagarna mot vedergällning från staten sida.

Flera strejker och sittstrejker genomfördes under år 2006 utan att utlösa allvarligare sammanstötningar.

Kollektiva förhandlingar

Kollektiva förhandlingar erkänns i lag, men med vissa restriktioner, och de kan hänskjutas till Ministeriet för arbetsmarknads- och sociala frågor.

■ RÄTTIGHETERNA I PRAKTIKEN

Organisering

Trots det lagstadgade fackliga monopolet finns det några fackföreningar utanför KTUF, som banktjänstemannaförbundet och Kuwait Airworkers' Union.

Rapporter tyder på att utländska löntagare i praktiken anslutit sig till fackföreningar innan de bott i landet i fem år, men mindre än fem procent av de organiserade är utländska medborgare.

Strejker

Strejker är sällsynta, inte minst därför att de bara tillåts i den privata sektorn som inte är organiserad, är mycket liten och i de flesta fall sysselsätter utlänningar som inte vill riskera sin vistelse i landet.

Kollektiva förhandlingar

Kollektiva förhandlingar förekommer sällan i offentlig sektor och även om lagen tillåter direkta förhandlingar mellan arbetsgivare och anställda, eller anställdas representanter i privat sektor är den inte organiserad.

Migrantarbetare exploateras

Regeringens politik för att minska beroendet av migrantarbetare har inte fungerat. Invandrarna exploateras fortfarande även om regeringen försökt stärka deras rättsliga skydd. Hushållsarbetare, i regel kvinnor, är speciellt sårbara. De kan åtalas om de lämnar sina arbetsgivare som ofta lägger beslag på deras pass. De utsätts regelbundet för fysiska och sexuella övergrepp.

År 2005 tillsatte regeringen en speciell kommitté som skulle undersöka hushållsarbetarnas ställning och året därpå bad man KTUF undersöka vad som krävdes för att skapa formell representation för utländska arbetare i Kuwait.